

UNIVERZITA
PARDUBICE
FAKULTA
FILOZOFICKÁ

Katedra filosofie a religionistiky

Posudek vedoucího/oponenta bakalářské práce

Jméno studenta: Libor Ulmon

Název práce: Nacionalismus vs. multikulturalismus: Střet filozofických perspektiv

Jméno vedoucího práce: Matej Cívik, Ph.D.

Jméno oponenta: Václav Sklenář, Ph.D.

I. Formální kritéria

	ano	zčásti	ne
1. Naplnění celkového záměru: - práce odpovídá svému zadání a obsahu - vymezení tématu je přiměřené a není příliš široké	X		
2. Metodické a systematické zvládnutí práce - text je strukturně a logicky uspořádán - práce je adekvátně zpracována		X	
3. Úvod a závěr - úvod řádně seznamuje s cílem a postupem práce, s dosavadním bádáním na dané téma a stěžejní literaturou - závěr náležitě shrnuje a hodnotí celou problematiku, formuluje přínos k řešení problému a vlastní stanoviska	X		
4. Autor náležitě vypracoval všechny formální požadavky kladené na bakalářskou práci - zadání, prohlášení, obsah, úvod, pojednání, závěr, resumé v češtině a cizím jazyce - odpovídající počet stran	X		

Slovní ohodnocení

Práce je uspořádána logicky a splňuje formální náležitosti. Otázka adekvátního zpracování je však problematičtější, jak ukáží komentáře v dalších částech posudku.

II. Obsahová kritéria	ano	zčásti	ne
1. Práce prokazuje porozumění autora v dané problematice.		X	
2. Myšlenková soudržnost a souvislost textu: - je vyhovující - srozumitelnost argumentace a podloženost argumentů či myšlenek je adekvátní			X
3. Práce se opírá o relevantní prameny a literaturu.	X		
4. Práce s literaturou: - v práci je zřetelně předvedeno, že student pracoval s odbornou literaturou a s myšlenkami jednotlivých autorů - autory uváděl (nejen odkazem na poznámku), srovnával, parafrázoval a citoval - zřetelně rozlišoval své myšlenky od myšlenek jednotlivých autorů	X		
5. Bakalářská práce je filosofickým textem: - autor prokázal fundovanou a analytickou práci s pojmy a myšlenkami - autorova práce nespočívala jen v převyprávění daného téma nebo pouhém poskládání hesel, parafrází či myšlenek - práce nebyla zatížena nepřiměřenou mírou historických, životopisných nebo jiných nefilosofických údajů		X	

Slovní ohodnocení

Většina práce je tvořena citacemi a parafrázemi různých definic nacionalismu a multikulturalismu. Není ovšem jasné, proč jsou z mnoha dostupných definic vybrány právě ty, s nimiž se v práci setkáváme. Jednotlivé koncepce bohužel nejsou uvedeny do žádného produktivního vztahu, konstatovány jsou spíše povrchní rozdíly či podobnosti. Kritika pojednávaných koncepcí, která se v textu objevuje, je nedostatečná: např. na s. 12 je Weberovi vyčítáno, že opomíjí komplexnost pojmu stát, a to na základě citace jedné věty z Webera. Podobně nepřipravená je kritika Hollingera na s. 37. Parafráze různých pojetí nacionalismu a multikulturalismu autor místy prokládá vlastními názory, které jsou ovšem argumentačně nepodložené, někdy pak hrubě nepřesné. Do první kategorie spadá autorův příklon k Ignatieffovu občanskému nacionalismu – tento autorův postoj je čtenáři pouze sdělen, bez jakéhokoli argumentu. Následován je pak zcela neudržitelnou tezí, když autor tvrdí, že etnický nacionalismus je „přežitkem z dob minulých“. Jak je možné něco takového tvrdit v době – mimo jiné – etnicky motivovaných a/nebo ospravedlňovaných konfliktů v Gaze, na Ukrajině, mezi Indií a Pákistánem a etnicky podložené anti-imigrační politiky v USA?

Místy se zdá, že se autor zaplétá do rozporů. Na s. 40 např. tvrdí, že „Kymlickův model liberálního nacionalismu ukazuje, že stát může být zároveň národní a multikulturní entitou...“ Jak se to srovnává s dříve přijatými definicemi národa jako kulturně definované jednoty?

Velmi pak zaráží zařazení nacistického Německa do období novověku (s. 20), stejně jako teze o značné míře inspirace nacisty spáchané genocidy v antickém Řecku. Celkově lze říci, že práce nerozvíjí žádnou systematickou interpretaci ani nepředkládá žádné koherentní stanovisko. Autor vykonal jistou práci četbou textů, práce s nimi je ovšem neuspokojivá.

III. Jazyková a grafická kritéria	ano	zčásti	ne
1. Práce je bez gramatických a stylistických chyb nebo jiných nedostatků (překlepy, nedokončené věty atd.)			X
2. Práce je psána kultivovaným a odborným jazykem	X		
3. Terminologické zpracování textu - fundované porozumění terminologie v oboru a daném tématu - vhodné používání terminologie a vysvětlování pojmů		X	
4. Odkazy, citace a poznámkový aparát - vyhovující práce s odkazy - dodržení a jednotnost citačních norem - náležitý poznámkový aparát		X	
5. Citování - míra citování je vyvážená - vhodná volba a výstižnost citací		X	
6. Grafická kritéria - grafická úprava (písmo, obsah, názvy kapitol, odstavce, řádkování atd.) je vyhovující			X

Slovní ohodnocení

Práce trpí velkým množstvím překlepů, stylistických prohřešků a gramatických chyb. Terminologie je místy hrubě nepřesná. Namátkou lze uvést následující citace: „ ... zda jsou si nacionalismus a multikulturalismus ... opravdu tak vzdálení“ (s.10). „ ... stát je především komplexní sociální struktura v uzavřeném geologickém rámci.“ „Pro nás budou stěžejní zákony ..., které se týkaly občanství a stanovaly pevné mantinely ...“ Anglické termíny jsou někdy převáděny do češtiny, někdy ne („romantický kmenový nacionalismus“ a „romantic tribal nationalism“). Některé anglické pojmy jsou překládány naprosto chybně: nepřisáhá se na „konstituci“, ale na ústavu Spojených států. Názvy anglických knih jsou někdy uváděny s malými písmeny. Odkazy na citace jsou často chybně uváděny před interpunkčním znaménkem, případně je interpunkční znaménko nepochopitelně zdvojoováno před a za odkazem na citaci. Rozložení písma se místy nepřehledně rozbíhá po stránce. Výčet nedostatků by mohl pokračovat.

IV. Použitá literatura	ano	zčásti	ne
1. kritický a vhodný výběr prvotní literatury a pramenů	X		
2. kritický a vhodný výběr druhotné literatury	X		
3. práce s cizojazyčnou literaturou		X	

Slovní ohodnocení

Výběru literatury nelze nic vytknout. Práce s cizojazyčnou literaturou občas zakopává na nepřesných překladech, viz předchozí sekce.

Další doporučení: Student se musí od pouhého parafrázování cizích textů posunout ke schopnosti texty skutečně interpretovat a zformulovat vlastní filosofickou myšlenku.

Pracovní součinnost studenta a vedoucího práce v průběhu zpracování práce (vyplní vedoucí práce):

Celkové hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě: Ano, ovšem za předpokladu, že student uspokojivě zodpoví otázky při obhajobě a tím prokáže, že je schopen argumentačně podložit v práci zformulovaná stanoviska.

Návrh hodnocení: Navrhuji hodnotit známkou **E**, pokud autor dokáže při obhajobě zformulovat vlastní stanovisko k níže položeným otázkám.

/Hodnotí se na škále A – B – C – D – E – F; F neprospěl(a)/

Náměty k rozpravě:

- 1) Na s. 37 autor píše: „Připustíme-li samotnou existenci spektra kultur ve společnosti a plození nových kultur jakousi fúzí kultur starých, jak tomu velí kosmopolitní multikulturalismus, tak se dle mého názoru najednou ocitneme v prostředí, které je tak přehlcené kulturami, až se z volitelné kulturní identity jedince stane pouhý proměnlivý atribut postrádající jakoukoliv váhu.“ Jakým argumentem autor toto tvrzení podkládá? V čem spočívá „váha“ kultury a jak dojde prostřednictvím „přehlcení“ kulturami k její ztrátě? Jak si máme představit toto přehlcení? Co si představit pod plozením nové kultury fúzí kultur starých?
- 2) Na s. 39 autor píše: „Samozřejmě státy nebo společnost musí stanovit určité právní mantinely pro integraci, rovnost a celkové soužití ve formě dodržování Listiny základních práv a svobod a dalších, které tvoří pomyslné minimum pro přijatelnost do společnosti.“ To ale vůbec samozřejmě není, naopak, o to se právě v debatě o multikulturalismu hraje. Na čem podle autora spočívá právo společností vynuocovat na menšinách, které její kulturní normy neuznávají, přichylnost k Listině základních práv a svobod a dalším listinám (které má autor vůbec na mysli?) Jak může společnost tvrdit, že činí zadost

multikulturalismu, pokud není ochotna uzavírat kompromisy ohledně svých základních hodnot, které jí právě odlišují od jiných kultur?

V Pardubicích dne 8.8. 2025

oponent